

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium Einsidlense - Cod. Ettenheim-Münster 38

[S.l.], 1788

Die 8. Martii. S. Ioannis de Deo confessoris ordinis hospilitatis fundatoris
duplex. Oratio

[urn:nbn:de:bsz:31-108133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108133)

In III. Nocturno.

Homilia in Evangelium Vigilate. Missa Statuit. cum Orat: ppr. et Evang: Vigilate.

Die 8. Martii.

S. Ioannis de Deo Confessoris

Ordinis Hospitalitatis Fundatoris.

duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontif: præter ea, quæ sequuntur.

Oratio.

Deus qui beatum Ioannem tuo amore succensum inter flammam innoxium incedere fecisti, et per eum Ecclesiam tuam nova prole foecundasti: præsta ipsius suffragantibus meritis; ut igne charitatis tuæ vitia nostra curentur, et remedia nobis æterna proveniant. Per Dominum nostrum IESUM Christum.

In I. Nocturno

Lectioes Beatus vir. de Comuni Conf. non Pon.

In II. Nocturno

Lectio V.

Ioannes de Deo ex Cathólicis, piísque Paren-
 tibus in oppido Montis Maioris iunioris —
 Regni Lusitániæ natus, quàm sublimiter in
 sortem Domini fuerit electus, insuetus splen-
 dor super eius domo refulgens, sonitusque æ-
 ris campáni sua sponte emissus ab ipso eius
 nativitatis tempore non obscure prænun-
 tiarunt; à laxiori vivendi ratione, Divinâ
 operante virtute, revocatus, magnæ Sancti-
 tatis exhibere specimen cœpit, et ob auditam
 prædicationem verbi Dei, sic ad meliora se
 excitandum sensit, ut iam ab ipso sanctioris
 vitæ rudimento consummatum aliquid, per-
 fectumque visus sit attingisse: bonis omnib; in
 pauperes, carceribus inclusos erogatis; ad-

mirabilis poenitentiae, sui que ipsius contemp-
tus cuncto populo spectaculum factus, à
plerisque ceu demens graviter afflictus in **M.**
carcerem amentibus destinatum coniicitur.

R. Honestum fecit illum Dominus, et cus-
todivit eum ab inimicis, et à seductoribus
tutavit illum: * Et dedit illi claritatem
aeternam. **V.** Iustum deduxit Dominus per
vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. *
Et dedit.

Lectio VI.

At Ioannes caelesti charitate magis in-
census, gemino atque amplo valetudinário
ex piorum eleemosinis in civitate Gra-
natensi extructo, iactoque novi Ordinis
fundamento Ecclesiam novâ prole foecun-
davit Fratrum Hospitalitatis, infirmis præ-

claro animarum, corporumque profectu inservientium, et longè latequè per orbem diffusorum.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum, stolam gloriæ induit eum. * Et ad portas paradisi coronavit eum. V. Induit eum Dominus lorica[m] fidei. * Et ad.

Lectio VII.

Pauperibus ægròtis, quos propriis quandoque humeris domum deferebat, nullã re ad animæ, corporisque salutem proficuã dederat. Effusã quoque extra Nosocomium charitate indigentibus mulieribus viduis, et præcipuè Virginibus periclitantibus clã alimenta subministrabat, curãque indefessam adhibebat; ut carnis concupiscentiam à proximis huiusmodi vitio inquin-

tis, exterminaret. Cùm autem maximum
 in regio ~~Granatensi~~ Granatensi valetu- ^{Granat}
 dinario excitatum fuisset incendium, Io- ^{ta. Din}
 annes impavidus profiliit in ignem huc ^{Stannif}
 illuc discurrens quousque tum infirmos-
 humeris exportatos, tum lectulos è fe-
 nestris proiectos ab igne vindicavit, ac
 per dimidiam horam inter flammam iam
 in immensum succrescentes versatus ex-
 inde divinitus incolumis, universis Civibus
 admirantibus, exivit; in Schola Charitatis
 edocens, segniorem in eum fuisse ignem, qui
 foris usserat, quam qui intus accenderat.

R. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus
 est ei Deus, et dixit ad eum: ingredi in
 requiem meam: * Quia te vidi iustum coram
 me ex omnibus gentibus. N. Iste est, qui

contemplit vitam mundi, et pervenit ad
coelestia regna. * Quia te vidi.

LECTIO VIII.

Multiplici asperitatum genere, demississi-
mâ obedientiâ, extremâ paupertate, oran-
di studio, rerum divinarum contemplatio-
ne, ac in Beatam Virginem pietate mirificè
excelluit, et lacrymarum dono enituit. De-
nique gravi morbo correptus, omnibus Ec-
clesiæ Sacramentis ritè, sanctèque refectus
viribus licet destitutus, propriis indutus vés-
tibus è lectulo surgens, ac provolutus in ge-
nua, manu et corde Christum Dominum è
cruce pendentem perstringens, octavo Idus
Martij Anno Millesimo, quingentesimo, quin-
quagesimo obiit in osculo Domini, quem etiam
mortuus tenuit, nec dimisit, et in eâdem cor-

poris constitutione sex circiter horas, quo-
 usque inde dimotus fuisset, totâ civitate in-
 spectante, mirabiliter permansit, odorē mi-
 rē fragrantem diffundens, quem antè, et post
 obitum plurimis miraculis clarum Alexan-
 der Octavus Pontifex maximus in Sanctorum
 numerum retulit.

℞ Desiderium animæ eius tribuisti ei
 Domine; * Et voluntate labiorum ei, non
 fraudasti eum. ℞. Vitam petiit à te, et tri-
 buisti ei Domine. * Et voluntate. ℞. Gloria
 Patri. * Et voluntate.

In III. Nocturno.

Lectio IX.

Lectio Sancti Evangelii secundum

Mathæum. C. 22. b.

In illo tempore accesserunt ad IESUM Pharisei

et interrogavit Eum unus ex eis legis
Doctor, tentans eum: Magister, quod est
mandatum magnum in lege? et reliqua.

Homilia Sancti Ioannis Chrysos.

tomi. in C. 22. Math:

Sadducæis confusis, Pharisæi rursus aggre-
diuntur: cūque quiescere oporteret, decer-
tare voluerunt, et legis peritiam profitentē
præmittunt, non discere, sed tentare cupien-
tes: ac ita interrogant: quodnam primum
mandatum in lege sit? nam cū primum illud
sit; diliges Dominum Deum tuum: putantes
causas sibi allaturum ad mandatum hoc cor-
rigendum aliquid addendo, quoniam Deum se
faciebat, hoc modo interrogant.

℞. Iste est, qui ante Deum magnas virtu-
tes operatus est, et de omni corde suo lauda-

vit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. & Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. * Ipse intercedat.

Lectio X.

Quid igitur Christus? ut ostendat idcirco ad hæc eos devenisse, quia in eis nulla esset charitas, sed invidiæ livore tabescerent: diliges inquit Dominum Deum tuum: hoc primum, et magnum mandatum est. Secundum autem simile huic: diliges proximum sicut te ipsum.

Rx. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptiis. & Vigilate ergo

quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. * Et vos similes.

Lectio XI.

Quámobrem simile est huic? quoniam hoc illud indúcit, ab illo rursus munitur: quicumque enim malè agit, odio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: dixit insipiens in corde suo, non est Deus. Deinde sequitur: corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in studiis suis. Et iterum: radix omnium malorum avaritia est: quam quidam appetentes, erraverunt à fide. Et, qui diligit me, mandata mea servabit: quorum caput et radix est, diliges Dominum Deum tuum, et proximum tuum sicut teipsum.

Rx. Beatus vir, qui inventus est sine macula, et qui post aurum non abiit, nec spera-

vit in thesauris pecuniæ: * Ideo stabilita sunt
bona ipsius in Domino. & Potuit enim trans-
gredi, et non est transgressus, facere mala, et
non fecit. * Ideo.

Lectio XII.

Si ergo diligere Deum, diligere proximum
est: (nam si diligis me, ò Petre, inquit, pasce
oves meas.) si etiam dilectio proximi facit,
ut mandata custodias: meritò ait in his to-
tam Legem et Prophétas pendere. Et quem-
admodum in superioribus, cum de resurrec-
tione interrogaretur, plus docuit, quàm ten-
tantes petebant: sic in hoc loco de primo in-
terrogatus mandato, secundum etiam non val-
de quàm primum inferius sponte attulit: se-
cundum enim est primo simile. Ita occultè
insinuavit, odio illos ad quærendum incitari.

Charitas enim, inquit, non æmulatur.

Rx. O beati viri Ioannis sancta præcō-
nia, ò inæstimabilis dilectio charitatis! qui
dum sæculi pompam contempsit: *Æternæ
vitæ coniunctus est. & Cui vivere Christus
fuit, et mori lucrum. *Æternæ vitæ. & Glo-
ria Patri. *Æternæ.

Sequentia Sancti Evangelii se-
cundum Mathæum. c. 22. d. 35.

In illo tempore accesserunt ad IESUM Pha-
risæi: et interrogavit eum unus ex eis legis
Doctor, tentans eum: Magister, quod est man-
datum magnum in lege? ait illi IESUS: dili-
ges Dōminum Deum tuum ex toto corde tuo
et ex tota anima tua, et ex tota mente tua.
Hoc est maximum, et primum mandatum.
Secundum autem simile est huic: diliges proxi-

mum tuum, sicut te ipsum. In his duobus man-
 datis universa lex pendet, et Prophetæ.
 Congregatis autem Pharisæis, interrogavit
 eos IESUS dicens: quid vobis videtur de
 Christo? Cuius filius est? dicunt ei: David.
 Ait illis: quomodo ergo David in spiritu ~~enim~~
 vocat eum Dominum, dicens: Dixit Domi-
 nus Domino meo: sede à dextris meis, do-
 nec ponam inimicos tuos scabellum pedum
 tuorum? Si ergo David vocat eum Dominum,
 quomodo filius eius est? et nemo poterat
 ei respondere verbum: neque ausus fuit
 quisquam ex illa die eum amplius interro-
 gare. *Missæ: Iustus ut palma. cum Evangelio Domi-
 nicæ 17. post Pentec.*

Die 17. Martii.

S. Gertrudis Virg: sem.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, castorū corporum, ac mentium Conservator et Custos, piis Ecclesiæ tuæ precibus adesse dignare: et intercedente beata Gertrude Virgine tua mentibus nostris pius illabere; et spiritualis vitæ nobis tribue puritatem. Per Dnum.

In I. Nocturno.

Lectiones: De virginibus præceptū Dni n̄ habeo.

In II. Nocturno.

Lectio V.

Gertrudis Virgo Pipino et Ittā parentibus genere, et fide Christiana clarissimis orta: cum ab ætate tenera Matris instructa virtutibus, Christum sibi Sponsum elegisset, nobilissimum filii Ducis Australianorum matrimonium sibi studioso conatu oblatum constan-

ter recusavit. Patre postea defuncto, piam Matrem, quæ castæ professionis velamen à Sancto Amando Episcopo consecratum iam susceperat, imitata: monasterium apud ipsam ingressa est, et cum ipsa se, suaque Deo consecravit: sed et multas ob hæc illatas utriusque calumnias, ac iniurias pari humilitate, constantiaque sustinuit, et superavit.

℞. Propter veritatem, et mansuetudinē, et iustitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. ✠. Specie tua, et pulchritudine tua intende, prosperè procede, et regna. * Et deducet te.

Lectio VI.

Ipsa interim Monasterio præficitur: quo in munere se prudentia, gravitate, et humilitate amabilem, virtutibus verò cæteris se

vivum et absolutum religionis exemplar omnibus præbuit. Sacrae etiam Scripturae ignara non fuit: qua per assiduam lectionem et meditationem solerter Sororibus suis prodesse satagebat.

R̄. Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. ✠ Propter veritatem et mansuetudinem, et iustitiam. * Propterea.

Lectio VII.

Plura hospitalia, sacraque alia loca condidit: ubi et clericis, et miserabilibus cuiusvis status personis victum, cæteraque charitatis obsequia suis etiam sæpe manibus ministrabat. Deus autem præclara eius merita manifestans orbi, multis ad eius intercessionem diversa beneficia præstitit, ex

quibus etiam in mari periclitantes eius
etsi longè absentis ope invocata liberavit.

R̄. Afferentur Regi virgines post eam,
proximæ eius * Afferentur tibi in lætitia
et exultatione. V. Specie tua et pulch-
ritudine tua. intende, prosperè procede,
et regna. * Afferentur.

Lectio VIII.

Demum ægritudine, et piis exercitiis con-
fecta, cum ex revelatione divina óbitum
sibi imminere cognovisset, et idóneã, quæ
succéderet in regimine, delegisset, sumpto
Eucharistiæ Sacramento, admirabilique —
splendore, et odore fragrantissimo adstan-
tibus exorto, migravit ad Dominum, anno
salutis Sexcentesimo sexagesimo quarto, æ-
tatis suæ trigesimo tertio, decimo sexto

calendas Aprilis. *R.* Prudentes Vir-
gines aptate vestras lampades: * Ecce
Sponsus venit, exite obviam ei. *V.* Me-
dia autem nocte clamor factus est. * Ecce.
V. Gloria. * Ecce.

In Ill. Nocturno Homilia S. Augustini, quæ in-
cipit: Disceptamus fratres. tertio loco.
Missa Dilexisti. cum Orat: propria.

Die 9. Martii.

S. Iosephi Confess:

Totum Officium est proprium, quod quilibet Fra-
ter descriptum habeat.

Die 4. Aprilis.

S. Isidori Ep. et Doct:

Omnia ut in Breviario Einsidlensi, præter ea,
quæ sequuntur. In Ill. Noct:

Lect. IX.

Lectio Sancti Evangelii

secundum Mathæum.

In illo tempore dixit IESUS discipulis suis:
vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit,
in quo salietur? et reliqua.

Homilia Sancti Isidori Episcopi.

Qui in erudiendis, atque instituendis ad
virtutem populis præerit, necesse est, ut in
omnibus sanctus sit, et in nullo reprehensi-
bilis habeatur. Qui enim alium de pecca-
tis arguit, ipse à peccato debet esse alie-
nus. Nam quâ fronte subiectos arguere
poterit, cum illi statim possit correctus in-
gerere; antè doce te, quæ recta sunt. Pri-
mitus quippè semetipsum corrigere de-
bet, qui alios ad benè vivendum admone-
re studet, ita ut in omnibus semetipsum.

formam vivendi præbeat, cunctosque ad bonum opus et doctrinam et opere provocet. Cui etiam scientia scripturarum necessaria est: quia, si Episcopo tantum sancta sit vita, sibi soli prodest sic vivens. Porro si et doctrinam, et sermone fuerit eruditus, potest ceteros quoque instruere, et docere suos; et adversarios repercute-
re, qui nisi refutati fuerint, atque convicti, facile possunt simplicium corda pervertere.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum, stolam gloriæ induit eum: *Et ad portas paradisi coronavit eum. V. Induit eum Dominus lorica[m] fidei, et ornavit eum. *Et ad portas.

Lectio X.

Huius sermo debet esse purus, simplex,

apertus, plenus gravitatis, et honestatis,
 plenus suavitatis et gratiæ, tractans de
 mysterio Legis, de doctrinâ fidei, de vir-
 tute continentiae, de disciplinâ iustitiæ
 unumquëq; admonens diversâ exhortatione
 iuxtâ professionem, morûmque qualitatem,
 scilicet, ut prænoscat, quid, cui, quando,
 vel quomodo proferat. ¶ Cuius
 præ cæteris speciale officium est, Scrip-
 turas legere, percurrere Canones, exem-
 pla Sanctorum imitari, vigiliis, ieiuniis, o-
 rationibus incumbere; cum fratribus pa-
 cem habere, nec quemquam de membris
 suis discerpere; nullum damnare, nisi com-
 probatum; nullum excommunicare, nisi dif-
 ficultum; quique ita humilitate pariter, et
 auctoritate præesse debet, ut neque per.

42.

nimiam humilitatem suam subditorum vitia conualescere faciat, neque per immoderantiam severitatis potestatem exerceat, sed tantò cautiùs erga commillos sibi agat, quantò duriùs à Christo indagari formidat.

℞. In medio Ecclesiæ aperuit os eius
*Et implevit eum Dominus Spiritu sapientiæ, et intellectûs: ✕. Iucunditatē et exultationem thesaurizavit super eum. *Et implevit.

Lectio XI.

Tenebit quoque illam supereminentem. donis omnibus charitatem, sine qua omnis virtus nihil est; custos enim castitatis charitas, locus autem huius custodis humilitas; habebit etiã inter hæc omnia

castitatis eminentiam, ita ut mens Christo
 dedita omni inquinamento carnis sit mun-
 da et libera. Inter hæc oportebit cum sol-
 licitâ dispensatione curam pauperum gé-
 rere, esurientes páscere, vestire nudos
 suscipere peregrinos, captivos redimere,
 viduas ac pupillos tueri; pervigilem in
~~omnibus~~ cunctis exhibere curam, pro-
 videntiam habere distributione discre-
 tâ. In quo etiam hospitalitas ita erit
 præcipua, ut omnes cum benignitate
 et charitate suscipiat. Si enim om-
 nes fideles illud Evangelium audire
 desiderant: hospes fui, et suscepistis
 me, quantò magis Episcopus, cuius di-
 versorium cunctorū debet esse recepta-
 culum.

R. Iste sanctus dignè in memòriam ver-
 titur hóminum, qui ad gaudium transiit
 Angelorum; quoniam in hac peregrina-
 tione solo corpore constitutus, cogita-
 tione et aviditate: * In illa æterna pa-
 tria conversatus est. V. Vinculis car-
 nis absolutus, talentum sibi creditum
 Domino suo duplicatum reportavit. * In
 illa.

In Quadragesima Lectio XII. dicitur de Homilia
 Ferie. Extra Quadragesimam Lectio X. ad hoc ¶
 signum dividitur in duas, et Responsorium XII. erit
 sequens:

R. Elegit te Dominus Sacerdotem sibi:
 * Ad sacrificandum ei hostiam laudis.
 V. Immola Deo sacrificium laudis, et
 redde Altissimo vota tua. * Ad sacrifican-
 dum. V. Gloria Patri. * Ad sacrificandum.

Missæ In medio. de Communi Doctorum.
Et dicitur Credo.

Die 13. Aprilis.

B. Idæ Virg: dupl:

Oratio.

Deus, qui beatæ Idæ Virginis corpori
tuorum vulnerum Stigmata igneo amoris
Stylo impressisti: præsta quæsumus, eius in-
tercessione, sic nos tuæ Passionis Mylteria
in terris contemplari; ut redemptionis præ-
mia in cælo mereamur. Qui vivis, et reg-
nas cum Deo Patre.

In II. Nocturno Lectio V.

Ida Lovanii in Brabantia honestis parentibꝯ
nata penè Infans Missæ sacrificio assistens
stellâ quadam fulgidissimâ illustrata fuit.
Labore manuum, aspero cilicio, duro lecto,